

Govern d'Andorra

**PROVA D'ACCÉS ALS ESTUDIS D'ENSENYAMENT SUPERIOR
PER A PERSONES MÉS GRANS DE 25 ANYS**

Prova escrita de Llengua Catalana

25_CAT_C1_3

-Convocatòria 2023-

Codi d'identificació

Durada de la prova: 2 hores
Llengua de la prova: llengua catalana

COMPETÈNCIA 1**INDICADORS D'AVALUACIÓ**

			Avaluació
C1 LLEGIR TEXTOS MULTIMODALS D'ESTRUCTURA COMPLEXA, INCLOSOS ELS D'ESPECIALITAT, ESCRITS EN LLENGUA CATALANA	CA1 PERTINÈNCIA	IA 13: Identifica la idea principal del text.	
		IA 14: Identifica les idees secundàries o opinions que apareixen en el text.	
		IA 15: Identifica el significat del lèxic i de les expressions emprades en el text.	
	CA2 SENTIT ANALÍTIC	IA 16: Determina la intencionalitat comunicativa del text.	
		IA 17: Identifica la informació implícita del text.	
		IA 18: Contrasta la informació del text amb informació present en altres fonts.	
OBSERVACIONS CORRECTOR			

COMPETÈNCIA 1

Llegeixi atentament el text que té a continuació i respongui les preguntes, tenint en compte els requeriments dels indicadors IA 13 - IA 18 de la competència 1.

DOCUMENT 1

Toni Morrison: «Escric per a la tribu» La premi Nobel creia que «el millor art és irrevocablement bell i indubtablement polític alhora»

Eva Piquer

L'escriptora afroamericana Toni Morrison va néixer a Lorain, Ohio, el 18 de febrer del 1931 i va morir a Nova York el 5 d'agost del 2019. "Morim, i aquest pot ser el sentit de la vida –deia–. Però creem llenguatge, i aquesta pot ser la mesura de
5 les nostres vides". La vaig entrevistar a Nova York el novembre del 1993, el mateix any que havia rebut el premi Nobel de literatura. Aleshores havia escrit mitja dotzena de novel·les i impartia classes a la Universitat de Princeton. Reproduïm aquella entrevista.

Toni Morrison escriu amb "la brillantor de la poesia", tal com va destacar
10 l'Acadèmia Sueca a l'hora d'atorgar-li el Nobel de literatura del 1993. Ella entén que la poesia pot ser un vernís, però mai l'essència de la seva prosa. "Les meves obres no són ni volen ser **merament** poètiques, o en tot cas ho són en contra de les meves intencions. Sempre he pretès anar més enllà, en benefici dels meus
15 lectors. L'art d'escriure no consisteix només a fer servir un llenguatge bonic i una tècnica precisa. El millor art és aquell que és irrevocablement bell i indubtablement polític al mateix temps".

La ploma de Toni Morrison té una vocació política evident: "Escric per aconseguir que la població afroamericana dels Estats Units faci memòria d'un passat que
20 potser no ha conegut mai, però que ha de conèixer, ni que sigui per poder-se'n alliberar". Segons ella, la raça negra no pot tancar els ulls a la seva història, per molt que recordar-la suposi reviu el dolor. "Els nostres avantpassats van ser distanciats per força del seu passat africà, i ara, en un afany d'integració, ens estem distanciant d'una cultura pròpia que creixia amb gran cohesió a les comunitats segregades de fa poques dècades".

25 Morrison entén que la seva missió com a escriptora és fer de conducte, de túnel del temps que permeti viatjar enrere per poder avançar endavant. "M'he preguntat moltes vegades quina és la funció de les meves novel·les. I crec que

han de servir per aclarir tot allò que ha estat enfosquit i per desenterrar aquells elements del passat que ens poden ser profitosos avui". Els seus lectors "no es caracteritzen per tenir un exquisit gust estètic i un ampli **bagatge** literari, sinó per ser persones que aprecien sobretot el valor instrumental dels meus llibres", puntualitza. "Faig literatura per al poble, per a la tribu. No m'interessa satisfer-me a mi mateixa en un exercici imaginatiu privat, que només serveixi per aconseguir els meus somnis personals".

Encara que ella **s'entesti** a defensar el fons més que la forma, les seves novel·les mantenen un equilibri perfecte entre els dos plats de la balança. Sempre que un text no li acaba de fer el pes, el reescriu tants cops com cal i només el dona per enllestit quan creu que ha encertat totes i cadascuna de les paraules. Ara bé, Morrison no persegueix la precisió del llenguatge pel plaer de jugar amb els mots, sinó pel desig de recobrar amb fidelitat l'oratòria de la comunitat negra. "Per a mi, restaurar el llenguatge vol dir respectar el ritme i el so de l'art d'explicar històries, deixar espais buits perquè el lector pugui escoltar el que llegeix, i ampliar el significat dels vocables. M'esforço a treure la pols dels tòpics perquè vulguin dir el que volien dir originàriament". La seva obra és de mal traduir, ja que resulta impossible exportar tots els matisos fora de l'idioma anglès.

L'escriptora alerta que la joventut afroamericana corre el perill de ser devorada en el conflicte entre els valors materials de la societat urbana contemporània i els valors de les comunitats negres tradicionals. I confia que la literatura pugui aportar mitjans per sobreviure, com ho va fer anteriorment la música. "Ha arribat l'hora que una altra forma d'expressió agafi el relleu de la música, que va jugar un paper fonamental en la civilització negra que existia a sota de la civilització blanca. La música ens va mantenir vius, en contacte amb el nostre esperit, però ha deixat de ser suficient".

Toni Morrison va néixer el 18 de febrer del 1931 a la petita ciutat de Lorain (Ohio), on s'havien instal·lat els seus pares amb les seves respectives famílies a l'entrada de segle, després d'emigrar del Sud. Va ser educada en el recel i el menyspreu cap als blancs i en la certesa que els únics que l'ajudarien eren els membres de la pròpia comunitat negra. "Els negres de la meva generació vam créixer enmig d'una duresa econòmica enorme, però amb un fort sentiment d'orgull i companyonia, i precisament per això no ens vam deixar degradar mai. Sento que haig d'escriure sobre el passat per tal que els joves negres que ignoren la resistència dels qui els van precedir puguin entendre el seu coratge i el seu heroisme".

65 Va començar a escriure ficció als anys seixanta. “Llavors no tenia voluntat, ni opinió, ni perspectiva, ni poder, ni autoritat. Només tenia un sentit brutal de la ironia i de la melanconia i un respecte tremolós per les paraules. Escrivia com si es tractés d’un mal vici, en secret i de forma compulsiva”, recorda. Com a exercici en un taller d’escriptura a la Howard University de Washington, va fer un conte sobre una nena negra de nou anys que volia tenir els ulls blaus, el qual 70 esdevindria la llavor de la seva primera novel·la, *The Bluest Eye*, publicada el 1969. “Aquesta novel·la aborda la destrucció absoluta de la vida humana per culpa de la cosa més superficial del món: la bellesa física”, remarca Toni Morrison. *The Bluest Eye* va suposar el tret de sortida d’una carrera literària brillant, que va prosseguir amb els títols *Sula* (1973), *Song of Solomon* (1977), *Tar Baby* 75 (1981), *Beloved* (1987) i *Jazz* (1992) [més endavant vindrien *Paradise* (1999), *Love* (2003), *A Mercy* (2008), *Home* (2012) i *God Help the Child* (2015)].

El 1973, quan Morrison treballava a l’editorial Random House de Nova York, es va fer càrrec d’un llibre anomenat *The Black Book*, que recull cartes, documents, 80 fotografies i retalls de premsa sobre la història dels negres des de l’esclavitud fins a mitjan segle XX. Aquest projecte va exercir una influència decisiva en tota l’obra posterior de l’escriptora. Va ser treballant en *The Black Book* que va tenir notícia de Margaret Garner, una esclava de Kentucky que, després de fugir dels seus amos i de ser atrapada camí de Cincinnati, va matar una de les seves filles per evitar-li el retorn a l’esclavitud. Amanint aquesta història real amb condiments 85 imaginaris, Morrison va escriure la que fins ara es considera la seva obra mestra, *Beloved*, guardonada amb el Premi Pulitzer del 1988. “La mare de la meva novel·la actua de manera correcta en tant que salva la seva filla d’una mort en vida, però alhora no té el dret de fer-ho i mereix un càstig”.

El fantasma de l’esclavitud plana sobre tota l’obra de Morrison. “Sempre m’ha 90 sorprès que el tractament bestial que van rebre els esclaus no donés lloc a una raça de bèsties”, diu. La novel·la *Beloved* està dedicada als seixanta milions d’homes, dones i nens que van perdre la vida mentre eren transportats en vaixells des d’Àfrica cap a Amèrica.

Quan li pregunto amb la boca petita si prefereix descriure’s a si mateixa com una 95 escriptora o com una escriptora negra, Morrison arrufa les celles en una mostra de desaprovació que es veu obligada a fer més sovint del que voldria. “No entenc per què no puc ser dona, negra i escriptora a la vegada. Soc una Dona Negra Escriptora, en majúscules. Ser dona i negra no limita el meu univers literari, al contrari. Més que cap altre grup social, les dones negres hem desenvolupat 100 l’habilitat de veure el món i d’entendre les seves debilitats”.

Certs sectors feministes han criticat l'obra de Morrison. "Soc contrària al patriarcat, però no m'interessa atacar els homes ni tramar estratègies per reemplaçar-los en la seva posició de domini". No combrega amb el feminisme radical dels setanta, i advoca més per les dones en general que pel moviment feminista en particular. "El meu compromís té relació amb la supervivència de la gent, ja siguin homes o dones". En lloc de ser una feminista política, Morrison és més aviat una feminista cultural, en la tradició d'escriptores afroamericanes com Zora Neale Hurston, Gwendolyn Brooks i Paule Marshall. I com a tal, Toni Morrison celebra la força de les dones negres a pesar del racisme i el sexisme practicats en contra d'elles.

Creu que l'enemic a combatre no és el masclisme sinó l'absència de memòria. Lluita contra l'oblit d'una vida cultural rica i plena que, d'un temps ençà, s'ha vist escapçada de **soca-rel**. Els personatges de les seves novel·les tenen molt presents els seus records, i en ocasions fins i tot fan memòria per recordar allò que recordaven en el passat. "La memòria és llarga, i arriba més lluny dels paràmetres de la cognició. Em fascina fer recordar als meus lectors un temps que han oblidat o que ni tan sols han conegut mai".

Eva Piquer, Catorze. www.catorze.cat

DOCUMENT 2

xtec.cat De l'esclavitud

1. Encercli la resposta correcta.

La idea principal del text del document 1 és

(IA13)

- a. El rol de les dones negres a la literatura.
- b. La figura de Toni Morrison com a escriptora.
- c. La figura de Toni Morrison com a defensora del feminisme.

2. Encercli la resposta correcta.

La idea principal de la fotografia, document 2 és

(IA13)

- a. Mostrar la cultura afroamericana al segle XVIII.
- b. Mostrar una escena de la realitat i de la història de l'esclavitud al segle XVIII.
- c. Mostrar la vida dels blancs en contra de les dones negres al s.XVIII.

3. Marqui amb una **X** si les afirmacions següents són certes o falses.

(IA13)

	CERT	FALS
Toni Morrison escriu per no oblidar la història i la cultura afro-amaericana.		
Els lectors de Toni Morrison no volen recordar el passat tant cultural com polític.		
Toni Morrison escriu amb molts matisos del llenguatge de la comunitat negra difícils de traduir a l'anglès, ja que no existeixen en aquesta llengua.		

4. Encercli la resposta correcta.

L'escriptora Toni Morrison reivindica....

(IA14)

- a. La importància de la memòria històrica per no oblidar el passat.
- b. La música com a medi d'expressió i cohesió social.
- c. La importància de la manera d'expressar-se en front el fons o contingut del text.

5. Marqui amb una X la resposta correcta.

(IA14)

a	L'autora escriu novel.la a nivell personal, per a ella ja que li satisfà.	
b	The Bluest eye és la seva obra mestra ja que tracta de l'esclavitud a partir de reculls reals.	
c	En una de les seves novel.les, un personatge, l'esclava de Kentucky, mata la seva filla per salvar-la de l'esclavitud que està destinada a viure.	

6. Marqui amb una X si les afirmacions següents són certes o falses.

(IA14)

	CERT	FALS
L'escriptora Toni Morrison escriu poesia sobre l'esclavitud.		
L'escriptora escriu per lectors que tenen cultura literària.		
El seu art i literatura és sobretot polític.		

7. Encercli la resposta correcta.

Indiqui quina definició correspon a les paraules o expressions següents segons el seu significat en el text:

(IA15)

1. Bagatge

- a. Conjunt de coneixements o mitjans.
- b. Conjunt de llibres.
- c. Vessant ombrívol de la muntanya.

2. Soca-rel

- a. Parcialment
- b. Totalment
- c. Veritablement

3. Entestar-se

- a. Discutir-se
- b. Aferrar-se
- c. Pensar-se

4. Merament

- a. Difícilment
- b. Exclusivament
- c. Gratament

8. Busqui la paraula del text que correspon a cadascuna de les definicions següents i escrigui-la.

(IA 15)

- a. Ensenyar coneixements, idees.

(1r paràgraf)

.....

- b. Intentar aconseguir alguna cosa utilitzant els mitjans necessaris.

(2n paràgraf)

.....

- c. Contreure alguna part de la cara fins a arrugar-se la pell.

(10è paràgraf)

.....

9. Seleccioni la paraula adequada i ompli els buits:

(IA16)

conclusió – tesi – paràgrafs – relat – introducció – desenvolupament – nus – article – desenllaç – versos – diàlegs

El text de l'Eva Piquer, és un sobre una entrevista i presenta una estructura amb una on es presenten dades biogràfiques de l'escriptora. Seguidament s'exposen diverses opinions o idees en diferents....., que formen el i per acabar hi ha la

10. Encercli la resposta correcta.

Amb quina intenció comunicativa escriu l'Eva Piquer l'article?

(IA16)

Amb l'intenció ...

- a. de convèncer
- b. d'emocionar
- c. de divulgar

11. Encercli la resposta correcta.

Quin és el significat de l'expressió "**...pregunto amb la boca petita...**" (línia 94)

(IA17)

- a. Eva Piquer no s'atreveix a preguntar a l'escriptora.
- b. Eva Piquer parla fluix i suau, sense obrir la boca.
- c. Eva Piquer pregunta sense fer ostentació.

12. Encercli la resposta correcta.

Quin és el significat de l'afirmació, "**...la seva missió com a escriptora és fer de conducte, de túnel del temps...**" (línia 25)

(IA17)

- a. Com a escriptora transmet els fets, la història, del passat al present.
- b. Com a escriptora recorda la seva infantesa com un túnel sense sortida.
- c. Els joves afroamericans renunciem al seu passat.

13. Encercli la resposta correcta.

Quin és el significat de "**.....la poesia pot ser un vernís , però mai l'essència de la seva prosa.**" (línia11)

(IA17)

- a. Les seves obres tenen una intenció política tot i que també escriu amb tècnica i amb un llenguatge bonic.
- b. Les seves obres tenen una intenció política ja que fa servir un llenguatge bonic i una tècnica precisa.
- c. L'escriptora escriu poesia amb una gran tècnica i llenguatge que fan que les seves obres tiguin un contingut polític.

14. Encercli la resposta correcta.

Quina relació hi ha entre el document 1 i el document 2?

(IA18)

Els dos fan referència...

- a. als esclaus a l'Amèrica del segle XVIII.
- b. a l'horror i la duresa del passat de la comunitat afroamericana.
- c. al sexisme als camps d'esclaus afroamericans.